

Hvor godt kjenner du reglene for ettersøk?

NJFF har de seinere årene viet ettersøksarbeidet mye oppmerksomhet. Et av målene er at flest mulig jegere skal se verdien av å få egne hunder godkjent.

FOTO: LEIF Ø. HAUG

Bukkejakta er like om hjørnet, deretter følger premieredagene for hjort og elg. Har du klart for deg rutinene du plikter å følge ved en eventuell skadeskyting?

10. august: Morgendisen driver spøkelsesaktig over duggvåte jorder. Du har valgt bukkepost med omhu. Vet at en fin, revirhevdende sekstagger patruljerer området rundt den frodige enga.

Bygda er fortsatt i søvnmodus idet du blir var en bevegelse i skogkanten drøyt 100 meter unna. Du lirker opp kikkerten, og fastslår raskt at det er gjesten du har ventet på. Skal du handle resolutt, eller vente i håp om at den kommer ut i åpent lende? Du får rifla i anlegg, og finner bogen i trådkorset. Det ser reint og greit ut. Du lar kula fly.

Hva nå?

En dueflokk letter fra nabojordet. Nytt ladegrep. Hvor ble det av bukken? Gjennom kikkertsiktet studerer du området hvor den nettopp sto. Kun en vinkende grein fanger din oppmerksomhet. Usikkerheten melder seg. Var avtrekket litt rufsete? Hvordan var egentlig skuddreaksjonen? Du reiser deg og går for å undersøke skuddplassen. Finner noen hårstrå på en kvist. Tar et sveip i området. Går et stykke i den retningen du tror den kan ha løpt, men ingen bukk er å se. Pulsene øker. Et par svettedråper spretter fram i panna. Hva gjør du nå?

Stressende

Selv om vi i jakta etterstreber å avlive dyra på en sikker og effektiv måte, hender det før eller siden at man gjør en feilvurdering eller rett og slett avleverer et dårlig skudd. Det er ingen god følelse. Selv drevne jegere vil oppleve en slik situasjon som stressende og ubehagelig. Og når det bokstavelig talt har gått ei kule varmt med diffus adresse, er det kanskje ikke alltid like lett å huske hva man skal og bør gjøre. I denne utgaven av Jakt & Fiske går vi gjennom de viktigste ettersøksrutinene du som jeger må kjenne før du gir deg i kast med jakt på rådyr, elg, eller hjort.

Dette må du vite om ettersøk

1

Hva må jeg gjøre før jakta?

Du må sørge for å ha tilgang på en godkjent ettersøkshund. Fra og med jaktåret 1994/95 har dette vært et krav for alle som skal jakte elg, hjort eller rådyr.

2

Hva om jeg ikke har en godkjent ettersøkshund selv?

Da må du tegne skriftlig avtale med en godkjent ettersøks-ekvipasje, altså en hund og hundefører som har bestått de offisielle godkjeningsprøvene.

3

Hvor finner jeg godkjente ettersøksekvipasjer?

Norsk Kennel Klub forestår registreringen av alle godkjente ettersøkshunder. I deres ettersøkshundregister finner du en oversikt over alle godkjente hunder i din region. Mange steder har man opprettet såkalte ettersøksringer, som det er mulig å tegne avtale med. Sjekk eventuelt om dette finnes i din lokale JFF-forening. Skjema for ettersøksavtale finner du blant annet på NJFFs jakthundsider og på www.miljodirektoratet/jakthund Prisen på en ettersøksavtale varierer gjerne fra 250 – 500 kroner.

4

Når er man forpliktet til å starte et formelt ettersøk?

Har du skutt mot et dyr, skal du anse det som truffet inntil du har forvissnet deg om det motsatte. Dersom du ikke finner det påskutte dyret gjennom den umiddelbare undersøkelsen av og rundt skuddstedet, skal ettersøk med bruk av godkjent ettersøks-ekvipasje iverksettes. (Se for øvrig uttalelse fra Miljødirektoratet i egen rammesak.)

5

Hvor raskt må en ettersøksekvipasje kunne være på plass?

Lovverket krever at den du gjør avtale med, må kunne bringe hunden til skuddstedet innenfor «et rimelig tidsrom etter påskyting». I Miljødirektoratets kommentarer til forskriften, er dette tidsrommet satt til fire timer. Dersom du bruker en time på å konstatere at et ettersøk er påkrevd, har man altså tre timer igjen på å få hunden til skuddstedet.

Et vellykket ettersøk er alltid befriende. Husk at i tilfeller der kjøttet er ødelagt og må kasseres, skal valdets kvote belastes. Dersom kommunen har bestemt at et ettersøk er avsluttet, skal eventuelle døde dyr som blir funnet betraktes som fallvilt, de blir da ikke belastet valdets kvote.

FOTO: DAG H. KARLSEN

6

Må noen varsles dersom dyret ikke blir funnet?

Ja. Dersom dyret ikke blir funnet, skal skadeskytingen meldes fra til jaktrettshaver og kommunen eller politimyndighet ved utløpet av den dagen skadeskytingen fant sted. Jegeren/jaktlaget skal fortsette ettersøket ut neste dag. Dette gjelder om det påskutte dyret oppholder seg innenfor eget vald, uavhengig av jaktfelt. Resultatet av dette ettersøket meldes også til kommunen, som så avgjør om du eller jaktlaget skal pålegges videre ettersøk, eller om det skal avsluttes.

7

Hva innebærer forfølgingsretten?

Forfølgingsretten i viltloven §34 gir jeger og jaktlag under lovlig ettersøk rett til å fortsette ettersøket inn på nabovald. Denne retten opphører ved utgangen av den dagen viltet kom inn på annet vald.

8

Kan man bruke kunstig lys, som f.eks. hodelykt/ lommelykt under et ettersøk?

Ikke uten videre. Før kunstig lys eventuelt benyttes, skal jegeren varsle kommune, jaktrettshaver/grunneier og politi. Dersom en slik forhåndsvarsling av ulike årsaker vil forsinke ettersøket vesentlig, kan en begrunnet melding om bruk av kunstig lys sendes umiddelbart etter avsluttet søk. Meldingen bør som minimum inneholde opplysning om jaktområde og hvem jegeren er.

9

Kan jeg eller andre på laget jakte videre mens et ettersøk pågår?

Nei. For å konsentrere innsatsen om ettersøket, skal verken vedkommende jeger eller det jaktlaget han tilhører oppta jakt på nye dyr mens ettersøket pågår. Dette gjelder uavhengig av om jaktlaget som skadeskjøt deltar i ettersøket eller ikke. Jegere på andre jaktfelt på valdet har ikke dette pålegget. Disse bør imidlertid varsles snarest mulig om skadeskytingen.

10

Hva skal til for å friskmelde et dyr man har løsnnet skudd mot?

Ifølge Miljødirektoratet kan man aldri friskmelde et dyr som er konstatert såret. Da er det fullt ettersøk som skal foregå så lenge som nødvendig. Uttrykket friskmelding kan altså ikke knyttes opp mot dyr som er konstatert skadet. Friskmelding kan bare skje hvis det gjennom umiddelbar observasjon eller ved skuddplassundersøkelse er helt klart at skuddet ikke har truffet.

Kilder: Lov om jakt og fangst av vilt. Forskrift om utøvelse av jakt felling og fangst. Miljødirektoratet. Norges Jeger- og Fiskerforbund

NJFF:

Ønsker presisering i utøvelsesforskriften

NJFFs Roar Lundby etterlyser en tydeliggjøring av når man faktisk er pålagt å benytte en godkjent ettersøkshund.

FOTO: LEIF Ø. HAUG

Jaktkonsulent Roar Lundby i NJFF mener jegerne stort sett er pliktoppfylgende og følger bestemmelsene om ettersøk. Men han blir ofte kontaktet av jegere som føler seg usikre på hvordan enkelte formuleringer i lovteksten skal tolkes.

– Jeg opplever at de aller fleste jegere synes kravet om tilgang på godkjent ettersøkshund er fornuftig og rimelig. Intensjonen er selvsagt at man skal benytte en godkjent ettersøkshund for å spore opp dyr man har påskutt, hvis man selv ikke er i stand til å finne det aktuelle dyret på eller i nærheten av skuddplassen. Lovteksten sier imidlertid bare at man skal ha tilgang på en godkjent ettersøkshund. Det er ikke presisert at man i ethvert slikt tilfelle skal benytte en godkjent ettersøkshund. Det mener jeg er en svakhet. Har man en ikke-godkjent hund for hånden, vil nok en del tenke at det er greit å prøve denne først. Hvor går så grensen for når man faktisk er pålagt å bruke en godkjent hund?

MILJØDIREKTORATET:

– Kun godkjent hund skal brukes ved ettersøk

Ifølge seniorforsker i Miljødirektoratet, Arild Sørensen, kan man ikke velge å bruke en ikke-godkjent hund ved ettersøk.

– Nei, det forutsettes at den godkjente ettersøkshunden man som jeger eller jaktlag er pålagt å ha tilgang på, også brukes fra det øyeblikk man starter et ettersøk. Ved defineringen av ettersøk, må man da legge til grunn den geografiske avstanden det er sannsynlig at et dødelig truffet dyr kan ha beveget seg. Man opplever jo ofte at dyret ikke ligger på selve skuddplassen. Etter en grundig skuddplassundersøkelse, har man lov til å gå med en ikke-godkjent hund i fluktreningen for å finne et dødsutt dyr. Men da må man finne dyret innenfor en radius av 150 meter fra skuddplassen. Utover dette er det å betrakte som et ettersøk, hvor godkjent hund skal benyttes.

– Burde ikke dette kommet tydeligere fram i forskriften?

– Vi mener det følger av sammenhengen i lovteksten.

Men vi har registrert at temaet er gjenstand for diskusjon. Vi vil derfor komme med noen presiseringer på dette området ved neste revidering av utøvelsesforskriften.

Arild Sørensen i Miljødirektoratet mener loven er klar, men lover å gjøre den klarere ved neste revidering.

FOTO: MILJØDIREKTORATET